

Oglas, pripasanand, tiskaju i računaju se na temelju običnog cenuku ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglase itd. tajku se napravljaju ili polozim post. Štedionice u Beču za administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vremenu ne primi, neka to ići održivnjava u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poština, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 847349.

Telefon tiskare broj 38.

Odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chiozza 12)

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rođu malo stvari, a nosloga sva pokvari“. Narodni poslovac.

Izazi svakog četvrtka o godini.

Netiskani dopisi se ne vraćaju epodpisani ne tiskaju, a nefrankirani ne primaju.

Predplata za poštarninu stoji 10 K u obě, } na godinu ili K 5—, odn. K 2-50 na pol godine.

Izvan carine više poština.

Plaća i utužba se u Puli.

Pojedinačno broj stoji 10 h., zastavlja se 20 h., koliko u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u „Tiskarji J. Krmpotić i dr.“ (Via Sissigni), kamo neka se naslovuju sva pisma i predplate.

Sastanak slavenskih novinara.

(Nastavak).

Drugi dan kongresa.

Dne 15. o. mj. predsjednik kongresa g. Hribar otvorio je sjednicu u 10 sati. Priobčio je najprije, da je stigao brzovjni odgovor od dvorske kancelarije, na prajući poslan telegram. Odobralo se za tim odaslansvo, koje će na opatijskom groblju položiti vjenac na grob pokojnog českog druga Zaspela. U odaslansvo biran je od Hrvata Mazzura.

Predsj. Hribar prikazao je za tim saučestnicima g. Hodžu, slovačkog zastupnika na peštanskem saboru. — Pročitane su prispejve brzovjake i priobčeno je, da uprava špije u Postojni pozivlje novinare, da se svrate do one krasne prirodne divote, gdje će najsrdačnije biti primljeni. Predsj. Hribar preporučuje što brojniji posjet.

Prelazi se za tim na dnevni red.

G. Horvoka izvješće o centralnoj organizaciji slavenskih novinara, i o njegovim dosadašnjim uspjesima. U organizaciju internacionalnog saveza pristupili su već Česi i Poljaci kao takovi. Član slavenskog saveza g. Kummer bio je kao njegov predstavnik na ljetosnjem međunarodnom novinarskom kongresu u Beču, te je o radu istoga podnijeo izcrpljivi izvještenje. Radi postojećih pravila ne mogu kraljevski Srbici da pristupe u ovaj središnji savez, nu utješljivo je, da su se oni već organizirali u Zagrebu. Isto tako obстоjeve već novinarska organizacija u Varsavi, a kad se to bude provedlo i u Petogradu, onda će se moći misliti o sazvatu sveslavenskog novinarskog kongresa. U Austriji je dozvoljeno novinarima, da pristupe u međunarodnu organizaciju, potom bi moralo da bude dozvoljeno i nama, da sa Slavenima i preko granice mislimo o zajedničkoj novinarskoj svezi i organizaciji.

Referat izvjestitelja saslušan je veoma pažljivo, a pri svrsi na predlog g. Hribara izražena mu je u zapisnik hvala.

G. Laskovnički predlaže, da svaka od pojedinih novinarskih slavenskih organizacija pristupi posebice u internacionalni savez, time će imati svog posebnog delegata i moći da u najširoj formi iznesu svoje zahtjeve.

Predsj. Hribar kaže, da će se o ovom potonjem na dođućem kongresu potanje razpravljati. Predstavlja međutim saučestnicima našeg zastupnika Spinčića, koji je baš u to bio usao, pozdravljen srdačnim pljeskom sa svih strana. Zast. Spinčić zahvalio se je na dočeku, i tom prigodom izrekao otvoreno i bistro nekoliko misli, koje su u dvorani probudile edusevijenje. Iztačao je, kako je dužnost novinstva, da upozna strani svjet o odnosašima Slavena. Osobito to potrebito je, jer sad u punom dvadesetom veku vladaju prema nama čisto barbarški odnosaši.

Iza ovog intermeza, koji je opet dočinio, kako slavenski drugovi nisu glubi na naše bude i nevolje, — g. R. Cejnek,

urednik „Politik“ referirao je: „O urednickoj dužnosti svjedočiti“. Ovo se je pitanje lani jednom prigodom veoma razpravljalo u novinstvu s ovu i s onu stranu. Lajte se je g. izvjestitelj naglasio stano-viste, što su ga sve novine bile iztakle.

Ustao je po tom g. Ekar, Slovenac iz Koruške, oštrim i jezgovitim riječima izlažući, kakvim su svim Šikaniranjima podvrgnute slovenske novine u Celovcu na strane ondješnjeg njemačkog suda. G. Pustoslemek, još pod dojmom ovog vora iznio je rezoluciju, da se zatraži od vlade, da zaštitu od progona slov. list „Mir“ u Celovcu. Resolucija je pričuvana.

G. dr. Ant. Beaupré, ured. „Glas Naroda“ referirao je o trećoj točki dnevnog reda: „O novom listovnom zakonu“. Predlaže rezoluciju, da se kod vlade požuri, te što prije uvede ovaj zakon. Primljeno.

Zast. dr. Baxa predlaže, da se slavenskim zastupnicima preporeći, da na isto u tom smislu, čemu se pridružuje Štokav g. Miškovski.

Predsjed. Hribar dodaje, da se primljena rezolucija posalje svim parlamentarnim slavenskim klubovima, što je i prihváćeno. I time, pošto je dnevni red bio izcrpljen, predsjednik diže sjednicu.

Iza kongresa bio je u „Nar. domu“ skupni objed, koji je protekao u najljepšem zabavi i domjeniku. Po podne je bio izlet u hrvatsko primjerje pa do Senja. „Ugarsko-Hrv. parob. društvo“ na Rieci izala je u susret novinarama, ustupiv im novi svoj parobrod „Tatra“, koji je došao oko 1 sata po p. u Opatiju, a odan je u Vodosko, da uzme novinare.

Parobrod je bio okićen zastavama, sa hrvatskom trobojnicom na prvom jarbolu. U Opatiji se ukraklo društvo „Lover“, a u Voloskom glasbeno-dramatsko društvo.

Već prije 2 sata bio je parobrod pun izletnika, kojih je bilo preko 200. Parobrod je zaplovio put Rieke, prešao mimo nje, pa do Bakra, zakrenut u zaljev, obašav ga, pa pre Krajevici, i ondu dalje minuo Cirkvenicu, Selacu i Novoga u Senj.

Obje je bilo divljenje našim obalamama posutim brojnim mjestanicima, kućama i zasećima. Vrijeme je bilo kišno i tmurno, ali ipak nije palo kiše, a na mahove bi se i razvadilo nebo. Vjetar bio je nesto jači, ali to nije ipak smetalo goste, da se vrzu palubom i gledaju primorje naše.

Parobrod je pred Bakrom stao par časaka. Pjevaci su na njem zapjevali „Glej Slovane“, a na obali se skupilo svieta, te pozdravljalo izletnike. Po gradu su bile izveštane hrvatske zastave. Pred Krajevicom je parobrod isto tako stao. Krajevica je bila puna zastava, a obala puna svieta. Izletnici su dobili još lješta sliku o Opatiji i kad je parobrod oko 9 i pol na večer pristao luku, izali su zahvaliv se družtvu parobrodarskom za ugodno sproveni izlet.

(Slijedi.)

Istarski sabor.

(Izvanredno zasjedanje).

Kopar, dne 25./5./05.

I. sjednica.

Prisutni: zem. kapelan i saborski predsjednik g. dr. L. Rizzi, vladin povjerenik namješt. savjetnik g. Al. Fabiani i 25 zastupnika. (Galerija dobro posjećena).

Predsjednik otvoril I. sjednicu slijedećim po prlici nagovorom. Govor predsjednika:

Poštovana gospodo!

Carskim pismoni od dne 10. maja o. g. udostojalo se Njeg. Velit. sazvati nos amo prije redovitog zasjedanja.

Ruzlog tomu izvanrednomu sazivu nazi se u važnosti i u prešnosti predmeta, koje stavlja zemaljski odbor na razpravu.

Netiskani dopisi se ne vraćaju epodpisani ne tiskaju, a nefrankirani ne primaju.

Predplata za poštarninu stoji 10 K u obě, } na godinu ili K 5—, odn. K 2-50 na pol godine.

Izvan carine više poština.

Plaća i utužba se u Puli.

Pojedinačno broj stoji 10 h., zastavlja se 20 h., koliko u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u „Tiskarji J. Krmpotić i dr.“ (Via Sissigni), kamo neka se naslovuju sva pisma i predplate.

O dvih glavnih predmetih, o kojih čemo se baviti u kratkom zasjedanju, izjavljuju se Vi već prije davši nalog zemodobu, da sabere potrebite gradivo za Vaše konačne zaključke.

Predmet veće važnosti jest zakonska osnova za uredjenje drage rieke Mirne. Ova radnja, koju ste Vi već u načelu prijašnjim zakonom od dne 18. jula 1902. br. 10 prihvatali, moći će postati gotovom činjenicom ako odobrite — o čemu ne dvojim — zakonsku osnovu, koju Vam zem. odbor predlaže. Ako pomislimo, da zasluži proučavanja i načrti, učinjeni, da se očuva jedan od najljepših i najplodnijih predjela Istre od uništavajućih povodnja, preko jednog veka natrag, morati ćemo da se uvjerimo o važnosti, koju se pripisuje ovoj spasonosnoj gospodarskoj radnji, i da se poveselimo, što nam je bilo dano, da rješi-zo zadatak, koji je zadao toliko truda, do sada uzalud, vladam naše pokrajine. Draga tu, za koju hoće pučka predaja, da bijase sjedištem triju kraljeva — kraljice soli, kraljice ulja i kraljice vina — i koja je sada obraćena većinom u neplodno močvarno zemljiste, zadobiti će usled Vaših zaključaka, nekadanju plodovitost na ponosnje blagostanja pokrajine.

Dругi predmet, također važan, tiče se prinosu pokrajine za željezničku prugu, opredoljenu, da promiće blagostanje na liburnijskih obalama, koje pratimo tolikim zadovoljstvom.

Radi kratkoće vremena od posliednjeg saborskog zasjedanja amo, nije zem. odbor predložio obični izvestaj o svojem dielovanju, koje će predložiti u redovitom zasjedanju, koje će valjda biti sazvano buduće jeseni.

Poštovana gospodo!

I ovaj put sastaje se sabor u mjestu, koje nije redovito sjedište sazova, ustanovljeno statutom.

Tumačec Vaše osjećaje, opetujem želju, da se ova abnormalna činjenica više ne dogodi, izražam ujedno prijaznomu gradu, koji je sna gosti, mojsrdačnije simpatije.

Dočim proglašujem u ime Njeg. Večernjim otvorenim saborskog zasjedanja, pozivljem Vas da uzkliknete u znak odnosi premilostivom vladaru: „Živilo Njeg. Večernjan Fran. Josip I!“ Tomu pozivu odzvalo se je i zastupnika. (G. predsjednik nije ni ovaj put došao reći ni reći u hrvatskom jeziku).

Zatim predstavi predsjednik vladinog povjerenika na saboru presvj. g. Al. Fabiani-a i njemu pridiđenog g. dra Ladovića hrvat. stenografa.

Pozdrav vlad. povjerenika.

Vladin povjerenik reče najprije talijanski, pak isto hrvatski:

Visoki sabore

U ime c. kr. vlade, koju mi je čast zastupati i u ovom zasjedanju, milo mi je pozdraviti visoki sabor te izraziti želju, da i u ovom kratkom zasjedanju rad ovog visokog pokrajinskog zastupstva bude uspešan i koristan za pokrajinu i njezino pučanstvo. Vlada sa svoje strane obećaje, da će ovaj rad po mogućnosti podupirati. Za tog kratkog govora čuje se prigovore na galeriji i košljuranja zastupnika većine).

Priobčenja.

Predsjednik priobči, da su javili presv. gg. biskipi Flappi i Nagl, da nemogu na sabor zbog službenih posala.

Ispričali su se zastupnici, Francin i Vidulich, da ne mogose u K. sjednici.

Izbor tajnika.

Zast. Laginja, dobiv riet, reče sličice:

Visoki sabore!

Ja ē u kratko obrazložiti jedan predlog, koji ēim u tom smislu, da namjesto biranja tajnika, kako je bilo dosele u običaju, da su bila ova tajnika izabrana samo od strane većine — učiniti ēu predlog, da bude izabran jedan tajnik sabora od većine, a jedan od manjine.

Ili, ako to ne bi bilo prihvaćeno, onda ēim predlog, da ova saborska tajnika budu izabrana, kako i dosele, od većine, a njima da bude dodijeljen jedan zamjenik od manjine, da znade biti u pomoći predsjedništvu takodje u onim stvarima, koje budu donesene visokom saboru na razpravu i glasovanje u hrvatskom originalu.

(Dok je govorio hrvatski mrmlijali su, prigovarali i kašljali na galeriji te je predsjednik občinstvo pozvao da se ponosa mimo).

Kod glasovanja pao je predlog zast. Laginja te bijahu izabrani tajnici — ova od većine, zast. Polesini i Zarotti.

Članovi manjine glasovali su: Polesini i Kompare.

Izbor revizora.

Izabrani su sve članovi većine i to: zast. Cleva, Bennati, Sbiša, Polesini, Tomasi i Chersich.

Članovi manjine predaše čiste listice.

Izbor odbora.

Zast. Bartoli, kao predsjednik kluba većine, predloži, da se izabere obzirom na kratkočasno zasjedanje i pogledom na predložeće zak. osnove samo tri odbora i to: finansijski, školski i posebni odbor za uređenje Mirne.

a) U finansijski odbor bijahu izabrani sa svimi glasovi: zast. Campitelli, Bubba, Belli, Polesini, Zarotti, Andrijević i Kozulić;

b) u školski isto sa svimi glasovi: Bennati, Costantini, Ventrella, Vareton i Spinčić;

c) u posebni odbor: Venier, Davanzo, Mianich, Bartoli, Ventrella, Kompare i M. Trinajstić.

Izveštaji zem. odbora.

Predsjednik predloži i sabor prihvati, da se izveštaju zem. odbora o uređenju rieke Mirne, o gradnji željeznice Matulje-Opalija itd., te o promjeni školskog zakona, od dne 9./10./1901. pošto se na laze u rukama gg. zastupnika, ne čita i da se ih uputi odnosnim odborom. Tim bijaš, izcrpljen dnevni red; predsjednik zaključi sjednicu i reče, da će za buduću postati zastupnikom pozive na dom.

Interpelacija

zastupnika Spinčića i drugova na njegovu preuzimanost gospodina ministra za bogoslovje i nastavu.

Godine 1902. su mnogi roditelji grada Cresa, imajući djece duzne polaziti šku, odasli na c. k. školske oblasti molbu za ustanovljenje javne pučke škole sa hrvatskim naukovnim jezikom u svom gradu.

Tek posle skoro tri godine, što uslijed požurenja, medju ostalim interpelacijam u istarskom saboru, gađalo su se c. k. oblasti i urekle komisiju na licu mjesata. Komisija bila je obdržavana dne 26. januara t. g. pod predsjedanjem c. k. kotarskoga poglavara, i u prisutnosti predstavnika zemaljskoga odbora Dr. Chersich, kotarskoga školskoga nadzornika Pribila, občinskoga načelnika i dvije občinske savjetnike.

Obzirom na tu komisionalnu razpravu čuje se mnogo pritužba.

Pozivnice interesiranih stranaka, nojme roditelju imajući djece duzne polaziti šku, imadu doista datu 13. januara 1905., ali bile su tek poslednji ili predposlednji dan

pred obdržavanjem razprave, po občinskom poglavarem na čelu ustanovljuje, občinskoj službi i jednom občinskom stražaru stranak uručivane. Prijube proti tomu bile "java", da se, mjesto da se ustanovi hrvatska škola, uvede hrvatski jezik kao neobvezatan predmet u obstojećih talijanskih školah.

Na četvrtelju ovoga obrazloženja dozvoljavaju si podpisani postavili na njegovu preuzimanost gospodina ministra bogostovia i nastave sličiti upit:

1. Je li Vaša preuzimanost skloni pitanje ustrojenja pučke škole sa hrvatskim naukovnim jezikom u Cresu, osobito obzirom na zakašnjenje obdržavanja odnosne komisionalne razprave i obzirom na kroatofobске manevre, imenito predsjednik c. k. kotarskoga školskoga vjeća u Lošinju Malom bezvlačno najstroe po nepristojnoj osobi izvršiti dati, i uspjeh iztrage dati do znanja u zastupničkoj kući?

2. Je li Vaša preuzimanost voljna poduzeti shodna, da Vašu podređene školske oblasti, koje su zakonom pozvane odlučivali o ustanovljinju škola i o određivanju naukovnoga jezika, konačno jednom po pravu i zakonu u pitanju ustanovljenja pučke škole sa hrvatskim naukovnim jezikom u Cresu odluče?

Bč, 12. maja 1905.

Politički pregled.

U Puli 31. maja 1905.

Austra-Ugarska.

U subotu po podne obdržavano je u Beču ministarsko vjeće, u kojem se je viđalo među ostalim i o budućem savozu carevinskog vjeća. Obzirom na to, što se jošte nezna kada će biti zaključen česki sabor, nije se moglo ustanoviti dan savova carevinskog vjeća. Ipak se misli, da će se sastati najdraže 14. juniju. Prvi predmeti razprave bili će osnova o uređenju svećeničke kongrue pak osnova o privremenom proračunu. Vlada kani provesti izbor za delegacije prije nego li nastupe ljetni praznici.

Jedne česke novine pišu, da je položaj ministra izvanjskih posala grofa Goluchowskoga uzdrman radi krize u Mađarskoj. Kad naslednik spominju mu ministra državnih finacija baruna Buriana.

U "Novom Listu" objelodano je splitski načelnik i narodni zastupnik Milic Članak o sjedinjenju Dalmacije s Hrvatskom i Slavonijom. On predlaže, da bi dalmatinski sabor zaključio to spojjenje, te da se neima osvrati na možebitnu protimbu Srba i Talijana, koji su u ogromnoj manjini. Hrvatska većina neka izabere odbor, koji će sa većinom hrvatskog sabora u Zagrebu provesti pregovore o zahtjevih za reviziju nagodbe, te stupiti u Budimpeštu sa većinom mađarskog sabora u svezu, da se bude na čistu u koliko će ona podupirati utjelovljenje Dalmacije. Sa Dalmacijom imali bi se natrag vrati i kvarnerski otoci. Dalmaciji da ne inači mesta u Austriji. Što se tiče Bosne i Hercegovine, one bi imale takodje priopasti Hrvatskoj.

Prošle subote držan je u Zagrebu u saborskog dvorani sastanak narodnih zastupnika oporbe. Predsjedao je zastupnik Rubetić a prisustvovao je u svemu dvanaest zastupnika, četvorka njih ne prisupile na sastanak. Nakon podujeg razgovora zaključeno je izabrat odbor od tri lica, koji će do 6. junija izraditi potanki predlog kako bi se imala urediti akcija svih oporbenih stranaka pogledom na naši položaj u Mađarskoj. U taj odbor su izabrani zastupnici dr. Derencin, dr. Frank i Zagora. Kako se govori postoji nakana upriličiti sastanak narodnih zastupnika oporbe iz Banovine, Dalmacije, Istra i slovenskih zemalja, da se ugredi način kako da se obrane naša narodna prava smislu manovrirati, ja molbu za hrvatsku šku, projala iz slobodne volje roditelja imajućih djece duzne polaziti šku, u mjestu sa 80 po sto hrvatski govorčići svoju ostavku izjaviti, da može ostati i stanovnika, kroatoški manevra, a c. k. nadalje u službi samo za slučaj ako se kotarsko školsko vjeće sa c. k. kotarskim razpusti narodnu skupštinu.

Srbija.

Ministarstvo Pašićeve dalo je kralju svoju ostavku izjaviti, da može ostati i stanovnika, kroatoški manevra, a c. k. nadalje u službi samo za slučaj ako se kotarsko školsko vjeće sa c. k. kotarskim razpusti narodnu skupštinu.

Pošto su se umjereni radikalci izjavili proti obnovi starog ministarstva, primio je kralj ostavku ministarstva i povjerio vodjstvo samostalnih radikala Ljubi Stojanoviću, da sastavi novo ministarstvo. Dne 28. pr. m. predao je Stojanović kralju imenik novih ministara, kojim će on biti predsjednikom. Novo ministarstvo sastavljeno je ovako: Stojanović predsjedništvo i unutarne poslove, Žužević izvanjske poslove i nastavu, Nikolić pravosudje, Pačević trgovinu, Todorović gradjevine, dr. Marković finance, pukovnik Živković rat.

Bugarska.

U Sofijijavaju, da je bugarska vlada zabranila ulaz svim grčkim i nekojim francuzkim listovom pošto isti redovito donose krive vesti iz Macedonije političu grčki narod proti Bugarskom.

U Sofiji došlo je izmedju djactva do ozbiljnijih nemira. Tamošnje svećilište zatvoreno je još od Uzksra, jer su djaci proglašili obstrukciju proti novom svećilišnom redu. Prijasne demonstracije proti svećilišnim oblasnim bijabu bezazlene, ali je medjuljub rastuši sve to veća napetost između djsaka obstrukcionista i protuobstrukcionista, te je ovih dana došlo između njih do kravu sukoba. Uslijed toga nastala je još veća sgorčenost između djača, te se očekuje i daljih sukoba dok ne budu prišljene više oblasti ozbiljno posredovati. Radi tih sukoba odlučio je jedan dio djača zapusliti domaće svećilište, te podali se na svećilišne nauke u Zagreb.

Rusija.

Sa bojišta u Mandžuriji neima osobitih vesti. General Mačenko sukobio se je na čelu svoga konjaničtvu opetovo sa japanskim četama, koje je svaki put sretno usazio.

Mnogo ozbiljnije vesti dolaze o sukobu ratnog brodovija admirala Roždestvenskoga sa brodovljem japanskog admirala Toga u korejskom tescnacu. Počasnih vesti o tom sukobu još nema, a one sto ih ima su iz nestognog izvora. Eto nekoje od tih vesti:

Petrograd, 29. maja 10 sati na vete. Večeras u 8½ sati došla je iz Sangaja vest, da je u boju kod Tsushima potopljeno 7 japanskih ratnih brodova, među kojima 2 oklopnača, te 4 ruska ratna broda. Ovdje se drži da Japanci čekaju oficijoznu depešu Roždestvenskoga koju će poslati iz Vladivostoka a do tih kriju svoje gubitke.

Rim 29. maja. Još manjkaju točne vesti o pomorskoj bitci u Korejskom tescnacu, te je veliko očekivanje potankosti. Ovdje se drži, da i ako je rusko brodovje izgubilo šest ladja a ipak uspjelo da forcira prolaz kroz tescnu, da se to ne može smatrati porazom, nego uspјelom operacijom.

London, 29. maja. Jedna depeša iz New-Yorka javlja, da su Rusi izgubili šest ladja zajedno s oklopnačom "Borodin". Japanski gubitci mnogo su veći. Pobjeda je na strani Rusa. Roždestvenski bio je pripravljen, da podneće težke gubitke samo da što juče oslabi Toga.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Velički izlet u Medulin. Kako saznajemo pripredit će naš dični "Prvi istarski Sokol" u Puli na Duhove dne 11. junija t. g. u Medulin veliki izlet sa pučkom zabavom i javnom vježbom.

Za taj izlet pojedini odići Sokola marljivo vježbaju, a i druge pripreme su u toku, da taj izlet stiđe veličanstvenije ispane. Čujemo da će kod izleta sudjelovati i glazba. Istanje obavesti čitat će zanimaci u "Omnibusu".

† Anton Kirac. U nedjelju na večer ispušlio je u Medulin svoju blagu dušu, estetički starina Anton Kirac, olac našeg vrednog rodoljuba popa Luke, župnika u Nastavak u prilogu.

Lijanju. Pokojnik je dočekao kipu dobu od 71 godine.

Našem prijatelju i rođoljubu popu Luki i ostaloj rodbini naša ikreno sačeće a pokojniku: Vječni pokoj!

Lošinjski kotar:

Lošinj, koncem maja 1905.

Ovih se dana mnogo govori o konfreniji naših biskupa u Rimu, a naš hrvatski patnik gleda ponizljanjem u rad svojih biskupa, dočim je lošljanska babašost nuda, da je u sadašnjem sv. oten našem onog, koji će zadati poslednji udarac miloj nam glagolici. Tako prosti ljudi, ali veliki političari, ne zadovoljavaju se pukim nadama; njima se hoće rada, pa eto i taj je rad započeo. Sakupili se načelnici kvarnarskih gradića, a među njima i glavari triju talijanskih tobža sela: Suska, Unjali i Čunskoga, pa nista manje negravno u Rim pred papu, da preteć svojeg biskupa i osvjeđeće sv. Št. Luciju kao pravi katolici, o nevoljnoj i baš stanju ovih župa. Ali pustimo Krk, Cioč, Osor i Muli Lošinj, a pozabavimo se malo sa Velikim Lošinjem, kojom občinom radi oskudnosti naših ljudi i prievarom, zavladala je opština takozvana talijanska inteligencija, ali među timi sinovi Italije sjede i tri svećenika i to rjalno njihovo dobro, pomoći u ustrojstvu. Zupnik Don Stuparich, poznati Dan jeju posuđilica i konsumnili magazin, Cragliet i popučitelj Don Scarpa (datum), Ovih dana, budući odsutan načelnik gosp. F. Leva, njegov zamjenik g. Büssanich bez da pita občinu zastupstvo, ni više, samovoljno pošao je u Trst i Rim, da se priključi protestirajuoj deputaciji a radi da neznamo ni mi, možda radi ovđešnje latinsline?

Stalni smo, da će njegova željica ostati na vrbi svirala, ali posto smo jurili tih komedija, pozivljemo gospodu svećenike, da otvoreno pokažu svoje stanovište; jer po onoj, da tko muči taj odobrava, moramo da ih dižemo za utrošnike proti svojoj duhovnoj oblasti. Na javnost gospodo od triumvirata; da vidimo kojemu Van je daze ugoditi. Vašem pastiru ili talijanskoj fransuškoj kamori? U drugom stavljamo na sreću eastnom Ordinariju, da razvidi male stvari, i prosime ga da uredi jednom velošinjske strari, jer se tako ne može napred. Za danas samo ovo, pa ako ne bude uspeha, ćemo još koju liepu na vidjelo iznjeti.

Do vidova u "Našoj Slozi" gospodo od triumvirata!

Nekoliko Lošinjana.

Dragabuščanska 6./V. 1905. Naše se mjestance drži strogo arapske poslovnice, koja veli, da je govor srebro, a mučanje zlato. Nikad ho nikto ništa ne javlja u koju novinu, kako da smo imali za učenja enog grčkog učenjaka, koji je svoje učenike učio najprije kako imaju mučani, a onda, kako imaju govoriti. Videć ja, da od tog vjećnog mučanja neima nikakve praktične koristi, odlučio sam otreći se i arapsku poslovnicu i grčki nauk, da dokazem cjenjenjem čitacem "N. Sloga", da je i o nama počela krv kolati.

Narod je ovaj u marljivosti nedostavljen. Od rane zote do tamne noći i ljeti i zimi, i proljeću i jeseni vidis sirotu težaku, gdje no ili u polju ore, ili kopa i nasaduje vinograde, što mu je uništilo nemili filosera, ili se uzpije na strmi i kameniti "Vrh", da pregleda svoja rastreljana stada, ili da i tu obraduje svoje doljeće. Ali ovdje nit ženski spol ne bježi od truda i rada. Često se krat moras čuditi, neviđeć po selu nego iznemogle starice i nejaku djeđicu jer je sve za poslon. Prijed pet godina počeli su američki dolari svojom privlačivošću inamili u one krajeve i našeg težaku, te su Bogu hvala mnogi poslali kući, a i danas šiju, liepe svtice.

Prije pet godina sazidao je ovđešnji puk bez ičiju priponomu prostranu dvorazdnu školsku zgradu, a malo zatim Voloskom dovršen. Javljuju nam iz ponogao je zidati župni stan. I jedna i druga zgrada dokazuju i drugim otočanom, darskih radnika u Opatiji. Voloskom, o sto može izvesti složan narod. Čin je bio kojem smo u poslednjem broju obrisnute zahtjevi rečenih radnika podignut župni stan, otvorio je presvetili pisali dovršen. Zahvaljuju rečenih radnika

biskup natječaj na mjesto župnika, i nakon doista nisu ispunjeni, al su poduzećnici 45 godina, što nismo među nama imali ipak u neke pogodnosti privoliti. Potankost nisu nam posve poznate.

Glavna skupština ženske podružnice Družbe sv. Cirila i Metoda u Mihotićih. Dne 7. o. m. obdržala je svećano ustoličenje dosadašnjeg župepravitelja pora Iva Volarića župnikom. Više je dana prije svećano zvonjenje navješčivalo tu svećanost, a u nedjelju u jutro gruvanje mužara odjekivalo našim širokim poljem. Prema su osvrašnji mutikosi pribili, budući i koji izvjesili trobojnicu, ipak se je jedna krasna vijala i na stani samog svećara, broj. Reče, ovo je prvi put, da vas pošto je prouzročilo težko gutanje gorkih plula onima, koji još neznaju kojim jezikom govore. Među timi izkazuje se osobito jedan, komu su stariji iz susjednoga Lošinja, komu se došlo. U prianjima nisu zaostala niti vredna njegova dva druga.

U 9 sata započela crkvena svećanost, kojnj je sa strane crkvene oblasti prisutstvovan preč. župnik-dekan Dminić, a sa strane patrona kol. kapelan Scarpa. Nakon jesenje izrečenog vjerovanja po veleć. svećaru, progovori sa podnožja velikog oltara preč. Dminić krasno slovo predstavljajući puku nova ustoličenog župnika. Opisujući istaknuo, kako se oni brinu i za matematimi sinovi Italije sjede i tri svećenika i to rjalno njihovo dobro, pomoći u ustrojstvu. Zupnik Don Stuparich, poznati Dan jeju posuđilica i konsumnili magazin, Cragliet i popučitelj Don Scarpa (datum). Ovih dana, budući odsutan načelnik gosp. F. Leva, njegov zamjenik g. Büssanich bez da pita občinu zastupstvo, ni više, samovoljno pošao je u Trst i Rim, da se priključi protestirajuoj deputaciji a radi da neznamo ni mi, možda radi ovđešnje latinsline?

Stalni smo, da će njegova željica ostati na vrbi svirala, ali posto smo jurili tih komedija, pozivljemo gospodu svećenike, da otvoreno pokažu svoje stanovište; jer po onoj, da tko muči taj odobrava, moramo da ih dižemo za utrošnike proti svojoj duhovnoj oblasti. Na javnost gospodo od triumvirata; da vidimo kojemu Van je daze ugoditi. Vašem pastiru ili talijanskoj fransuškoj kamori? U drugom stavljamo na sreću eastnom Ordinariju, da razvidi male stvari, i prosime ga da uredi jednom velošinjske strari, jer se tako ne može napred. Za danas samo ovo, pa ako ne bude uspeha, ćemo još koju liepu na vidjelo iznjeti.

Do vidova u "Našoj Slozi" gospodo od triumvirata!

Nekoliko Lošinjana.

Dragabuščanska 6./V. 1905. Naše se mjestance drži strogo arapske poslovnice, koja veli, da je govor srebro, a mučanje zlato. Nikad ho nikto ništa ne javlja u koju novinu, kako da smo imali za učenja enog grčkog učenjaka, koji je svoje učenike učio najprije kako imaju mučani, a onda, kako imaju govoriti. Videć ja, da od tog vjećnog mučanja neima nikakve praktične koristi, odlučio sam otreći se i arapsku poslovnicu i grčki nauk, da dokazem cjenjenjem čitacem "N. Sloga", da je i o nama počela krv kolati.

Narod je ovaj u marljivosti nedostavljen. Od rane zote do tamne noći i ljeti i zimi, i proljeću i jeseni vidis sirotu težaku, gdje no ili u polju ore, ili kopa i nasaduje vinograde, što mu je uništilo nemili filosera, ili se uzpije na strmi i kameniti "Vrh", da pregleda svoja rastreljana stada, ili da i tu obraduje svoje doljeće. Ali ovdje nit ženski spol ne bježi od truda i rada. Često se krat moras čuditi, neviđeć po selu nego iznemogle starice i nejaku djeđicu jer je sve za poslon. Prijed pet godina počeli su američki dolari svojom privlačivošću inamili u one krajeve i našeg težaku, te su Bogu hvala mnogi poslali kući, a i danas šiju, liepe svtice.

Prije pet godina sazidao je ovđešnji puk bez ičiju priponomu prostranu dvorazdnu školsku zgradu, a malo zatim Voloskom dovršen. Javljuju nam iz ponogao je zidati župni stan. I jedna i druga zgrada dokazuju i drugim otočanom, darskih radnika u Opatiji. Voloskom, o sto može izvesti složan narod. Čin je bio kojem smo u poslednjem broju obrisnute zahtjevi rečenih radnika podignut župni stan, otvorio je presvetili pisali dovršen. Zahvaljuju rečenih radnika

župnik-dekan, da je mnogo truda i brige, da našu crkvu obnovi. U ovo kratko vrieme, što je među nama, da je potpraviti slike po oltarima, nabavio više crkvenoga ruha i posudjio i drugih potreboća crkvenih. A i drugiče skrbti se svim silama, da podigne ugled i čast kćer božje. Sada vidjemosmo u našoj crkvi i takvih funkcija, kakvih da sad u nismo bili naučeni gledati. Ovo sve, ovaj trud i povrtnovost župnika-dekana, puku se veoma sviđa, kao što i njegovo prijazno i vrlo uljedno postupanje sa strankama, te ga je pak baš zato zavolio, više nego li malo kojega do sada svoga duhovnoga pastira. Ne, dok se go-podun dekan baš žrtvuje za nas i za duše naše, oni, koji bi mu po ovom položaju morali biti na ruku, niti ne mare za njega, niti za nas, niti za naše duše. Prečastna i presvetljata gospoda na trećanskoj biskupiji imadu valjda prečig posla druge, a da bi se udestojarili i na nas svratili svoju pozornost.

Naša župna crkva morala bi uz dekana imati još troje kapelana. Dočim mi smo tako sretni, da imamo tek jednoga duh. pomočnika. Uvez u obzir našu prostranu župu, veliki broj naroda te svima još živo u pameti. Koliko puta čujem od jedne ili druge članice, nikad nije više hilo onako lepo! I zbilja, bijaše lepo i prelep! Sve smo gorile od veselja, sive smo brojilo kolike ćemo imati čistoga dobitka. S uspјehom bijasino zadovoljeno po kamatnjacima i trgovcima. Evala mu! Zele smo sijajan uspjeli materijalni i moralni. Kašnje priedilo se još po koju zabilježi, ali već ne bijaše onoga oduseljenja. Obustinila se, z litože, i kod nas ona, da misli pred vratima crkve ka članice Scarpa predstavi puku novog župnika i povorku nakon trekratnog života Njegovom Veličanstvu, uputi se župnikovom stanu, da ondje uz slastni zalogaj i izvernu kapljicu proslave pozvanici riedki taj dogodaj. To ustoličenje je lim važnije, što je ono začepilo neka pogana usla. Našlo se je nemirnjakovića, kojemu nije bilo po volji da se ustoliči veleć. Volarić, jer da mu je pak, majka lohoč učinila zločin, što ga je rodila istarskim Hrvatom. Ovi lude tikve, koje biste histle, da i uš župnik misli ludjina mozgom koko i vi! Stari ste, ali pametni neimate. Prije dva mjeseca ustrojili smo ovdje konsumni magazin. Ali, ali, da je bilo konu strancu vidjeli i čuti stono se radilo i govorilo za tu hrvatsku buligu, kako pružava naša društvo one prazne tikvice naših nemirnjakovića. I popa i meštra ča, marš iz Drage! Smislijeno, rečeno, učinjeno! I zbilja, otputovane dvojica, ali viš nesreće, kako je zemlja okrugla, površili su se na svoju mjestu. Društvo dobiv dozvolu, otvorio svoj dučan i usprkos prijetnjama započeo svoje velekorisno djelovanje. Ne čudimo se nekojini trgovcima što proti tom društvu rogober, već se čudimo onomu, koji je medju prvimi počeo raditi za to društvo, a kasnije proti njemu ustao. Jaoh si ga društvo, u kojem se pazi na osobne razmirice. Blizu mu je propast! Jer da je u društvo jedan, koji da ga je uzio predekanu, a on okreni ledja. Ima ih koji proti društvu brblju, tuže i priete, al sve uzalud. I pop i meštar ostaju, a međnjari će biti i nadalje međnjari. Govore, da će društvo propasti, ali time se same trgovci tješi. Oni viču, a mi idemo bez straha započelim korakom. Istinski.

Stupovi talijanstva u Osoru. Onomadne obdržavale je podružnica glasovite "Lega Nationale" u Osoru u dvorani Stanice svoju godišnju glavnu skupštinu. U novu odbor te podružnicu bježi izabrani sledi: Talijani čiste krvi: Dinko Kanaletić, Dinko Stanić, Konstantin Sekić i Nadal i Zorović. Takvi su eto stupovi talijanstva u potalijanjenih mjestih Istre.

Voloski kotar:

Strajk zidarskih radnika u Opatiji. Voloskom dovršen. Javljuju nam iz Opatije danom 28. maja da je strajk zidarskih radnika u Opatiji. Voloskom, o sto može izvesti složan narod. Čin je bio kojem smo u poslednjem broju obrisnute zahtjevi rečenih radnika podignut župni stan, otvorio je presvetili pisali dovršen. Zahvaljuju rečenih radnika

župnik-dekan, da je mnogo truda i brige, da našu crkvu obnovi. U ovo kratko vrieme, što je među nama, da je potpraviti slike po oltarima, nabavio više crkvenoga ruha i posudjio i drugih potreboća crkvenih. A i drugiče skrbti se svim silama, da podigne ugled i čast kćer božje. Sada vidjemosmo u našoj crkvi i takvih funkcija, kakvih da sad u nismo bili naučeni gledati. Ovo sve, ovaj trud i povrtnovost župnika-dekana, puku se veoma sviđa, kao što i njegovo prijazno i vrlo uljedno postupanje sa strankama, te ga je pak baš zato zavolio, više nego li malo kojega do sada svoga duhovnoga pastira. Ne, dok se go-podun dekan baš žrtvuje za nas i za duše naše, oni, koji bi mu po ovom položaju morali biti na ruku, niti ne mare za njega, niti za nas, niti za naše duše. Prečastna i presvetljata gospoda na trećanskoj biskupiji imadu valjda prečig posla druge, a da bi se udestojarili i na nas svratili svoju pozornost.

Naša župna crkva morala bi uz dekana imati još troje kapelana. Dočim mi smo tako sretni, da imamo tek jednoga duh. pomočnika. Uvez u obzir našu prostranu župu, veliki broj naroda te svima još živo u pameti. Koliko puta čujem od jedne ili druge članice, nikad nije više hilo onako lepo! I zbilja, bijaše lepo i prelep! Sve smo gorile od veselja, sive smo brojilo kolike ćemo imati čistoga dobitka. S uspјehom bijasino zadovoljeno po kamatnjacima i trgovcima. Evala mu! Zele smo sijajan uspjeli materijalni i moralni. Kašnje priedilo se još po koju zabilježi, ali već ne bijaše onoga oduseljenja. Obustinila se, z litože, i kod nas ona, da misli pred vratima crkve ka članice Scarpa predstavi puku novog župnika i povorku nakon trekratnog života Njegovom Veličanstvu, uputi se župnikovom stanu, da ondje uz slastni zalogaj i izvernu kapljicu proslave pozvanici riedki taj dogodaj. To ustoličenje je lim važnije, što je ono začepilo neka pogana usla. Našlo se je nemirnjakovića, kojemu nije bilo po volji da se ustoliči veleć. Volarić, jer da mu je pak, majka lohoč učinila zločin, što ga je rodila istarskim Hrvatom. Ovi lude tikve, koje biste histle, da i uš župnik misli ludjina mozgom koko i vi! Stari ste, ali pametni neimate. Prije dva mjeseca ustrojili smo ovdje konsumni magazin. Ali, ali, da je bilo konu strancu vidjeli i čuti stono se radilo i govorilo za tu hrvatsku buligu, kako pružava naša društvo one prazne tikvice naših nemirnjakovića. I popa i meštra ča, marš iz Drage! Smislijeno, rečeno, učinjeno! I zbilja, otputovane dvojica, ali viš nesreće, kako je zemlja okrugla, površili su se na svoju mjestu. Društvo dobiv dozvolu, otvorio svoj dučan i usprkos prijetnjama započeo svoje velekorisno djelovanje. Ne čudimo se nekojini trgovcima što proti tom društvu rogober, već se čudimo onomu, koji je medju prvimi počeo raditi za to društvo, a kasnije proti njemu ustao. Jaoh si ga društvo, u kojem se pazi na osobne razmirice. Blizu mu je propast! Jer da je u društvo jedan, koji da ga je uzio predekanu, a on okreni ledja. Ima ih koji proti društvu brblju, tuže i priete, al sve uzalud. I pop i meštar ostaju, a međnjari će biti i nadalje međnjari. Govore, da će društvo propasti, ali time se same trgovci tješi. Oni viču, a mi idemo bez straha započelim korakom. Istinski.

Prešlo se na uplativanje članarine, te se sakupilo 79 K; prisutna Slovenska gospodjice Karis dovala 1 K. Sada sakupiće i za mise umrlih članicam. Veleč. g. Petrak ovđešnji kapelan nije htio učestvovati podpunu pristojbu, nego je pustio na korist družbe 3 K 40 h. Liepa mu!

Iza skupštine ostala je većina članica u društву domaće gospode u čitaoničkoj gostionici, te sakupiće opet kod stola 6 K 40 h. Članica.

Tine bijaše svršena naša skupština, samo želim, da se obistine rieči gospodjije, predsjednice za to vam kličem: samo na posao i do vidjenja u "Narodnom domu". Iz Kastva pišu nam: Od kada je k

Pazinski kotar:

Kaščerga: Kad smo onomadne čitalice za nove pučke škole u Istri, došla nam je u pamet prispodoba s našom skolom. Svaka kuća troba sunčane svjetlosti, a osobilo treba da ju ima škola. Ali naša škola i u tom oskudjeva. Ako imadete nešto učiniti, mora da bude u redu, a ne samo da je. Potrošilo se je puno, a učinilo se, što imade dostatno prigovora. Iznašamo ovo, da bude drugi koristilo. Moramo, da za sve vodimo inventar, jer gospodarevo oko konja hrani.

Odio suda i poreznoga ureda u Boljunu.
Pred neko desetak godina zamolili su Boljunkani, da im daju sud. Naveli su u svojoj molbi, da imadu občinsko glavarstvo, školu, župni ured, poštu žandarmeriju, samo da im fali "ju d i o". Sada, kako čujemo, zadovoljiti će se i njih, te će dobiti "judicu", i povrh toga c. kr. kastu. Pitane je samo, kamo će se to smjestiti, jer ako je indesta, ali nije za to priredjeno.

Brdo (blizu Čepića).

Neki naši župljani zamolili su c. kr. kot. škol. više odnosno predsjednika istoga vjeća, da se dopusti njihovom župniku, da drži pomoćnu školu, za osnalo da će sami skribiti. Odbijena je bila njihova molba. Naprsto je to neizvjesljivo, jer praksa do sada nije bila takova. U ostalom za 60 djece moralia bi biti javna pokrajinska škola, a dotele, dok to bude, neće se obrate na c. kr. zemaljsko školsko vjeće u Trstu, koje će im molbu uslušati. Mogao bi im od pomoći biti i njih poznati profesor Popovics, da ih rumujskim jezikom uputi u stvar. Sviete svete, okreni se!

Porečki kotar:

Iz Zrenja pišu nam 20. o. mj. Eto Vam g. uredniče, opet jedne sličice naših za nevolju susjeda i suzemljaka. Kako smo sto i sto puta dokazali njima je deveta briga i svećenici i crkva — jer se obično hvale, da ne vjeruju ništa, što nas sv. crkva uči, nu ipak se vrlo rado mješaju u naše crkvene i vjerske poslove i zadiraju jako često u naše vredno i zaslužno svećenstvo.

Tim bezvjernikom, ili kako ih inače naš puk zove, tim framažonom, je osobito na putu noš velečastni i televredni župnik gosp. Červar — jer ne puše u talijansko-knjinski rog i jer kao pravi svećenik javno žigoše i odsudjuje svaku nepravdu i svako nepoštano djelo, počinio ga Petar ili Pavao.

Oni nemogu do njega, jer, premda nije tjelesno ni velik ni jak, stoji visoko nad njima i znanjem i poštenjem, ponasanjem i postupanjem svojim.

Upravo radi loga, jer mu nista ovdje nemogu, kušali su sreću, da mu naškode drugdje.

Hvale se naime bezobrazno, da su bili u Trstu na ordinarijatu, da su tužili tamo svoga i našega župnika i da su ga tako ocrnili, da će morati odatle. Mi smo odpravili — kažu — do sada sve protivne nam svećenike, pak čemo i njega i vi se ne čete već dugo s njim radovati.

Mi neznamo što je na tom istine t. j. da li su bili u Trstu, da li su ih primili na ordinarijatu, da li ih je saslušao presv. g. biskup i da li su tužili svoga župnika, al toliko znamo, da su bili nekoji naši prošle godine u Trstu i da su molili za audienciju presvj. g. biskupa, al njim rekoše, da ih biskup ne prima, jer se nisujavili pismeno 8 dana prije. Znamo nadaje i to — čega možda ne znaju ili neće da znaju na ordinarijatu u Trstu, da smo se mi odkad je medju nama vele. g. Červar u svakom obziru preporodili, jer on nas vodi po putu pravde i istine, po stazi prosvjete i napredke. Mi smo se pridigli, hvala Bogu i njemu, i duševnu i tjelesno te blagoslovljemo onaj čas kad nam ga je božja providnost amo postala.

Grožnja župnikovih, crkvenih i narodnih protivnika se u ostalom ne plasimo. Znamo, da imade na svetu svakojakih propalica, koje su kadra ocrnili i oklepati i najpoštenijeg čovjeku, ali da bi se našla crkvena vila oblast, koja bi takvim propalicama povjerovala — to bi nam se imalo tekur dokazati.

Iz opataljske občine pišu nam: Istina je g. uredniče, da je opataljsko občinsko zastupstvo u svojoj sjednici od dne 22. febrara o. g. razpravljalo o ustrojenju redovitih - pukih škola na Topolovcu i Gradinu i da je zaključilo većnom glasova, da imade biti u tim školama izključivo talijanski jezik naukovnim jezikom bez obzira na to, što ju pučanstvo onih

poreznih občina skoro izključivo hrvatske narodnosti. Nu znajte, da ne spavaju niti vredni Topolovčani i Gradinci, koji nemogu sutiti na onako državiti, nezakoniti i nepravedan zaključak. Nadamo se, da naši talijanski "prosvjetitelji" neće biti na Topolovcu i u Gradinu onako sretci kao sto bijahu u svoje vrijeme u susjednoj Sterni. Vidit ćemo!

Jadl i novije našega pučanstva u grožnjanskoj župi. U naši urednički došao je ovih dana knut iz grožnjanske župe moći nas, da se za ono izvanjsko pučanstvo zauzmemo u našem listu, jer da neznaju više na koga bi se obratili ni komu bi se utekli. Težko nam bijaše odbiti njegovu molbu, premda smo priobčili u posljednje dve godine više tužaba i jadikova iz one nesreće župa nego li iz svih ostalih župa Istre. Mi smo doduše kazali tužnemu kmetu, da će biti uzaludan svaki nas vrapaj, jer neima na ordinarijatu božje duše, koja bi se za njih zauzela jer se tamo vjeruje svakomu talijanskemu potepuhu više nego li stolim vrednih i pobožnih naših seljaka, ali zadovoljiti ćemo ipak njegovoj molbi, da nam se ne reče, da smo i mi one sirotane župljane zapustili bez obrane i zagovora. — Evo dakle što nam se je potužio rečeni kmet: Nesretnoga župnika Vaselli-a, koji se nalazi u zatvoru, jer ne htjede njegovu poglavari čuti na vremenu našeg vapaja, nasliđeo je talijanski svećenik Apolonio u svojstvu župe-upravitelja.

Kad je k nam došao, propovjedao je iz početka 3—4 puta hrvatski, proti našoj želji i proti našim molbama na početku sv. mjeseca pod sv. misom, kako smo mi toliko puta njegovu predstavnost, njegova i biskupske ordinarijat molili. Ali on je zapustio i tu propovjed pred sv. misom pa sada ne prodruč u obče više hrvatski. Neznamo je li radi tako po svojoj glavi, imade li takove naputke od mještajnih talijanaca ili od svojih poglavara.

Kod nas je bio davni i hvalevredni običaj, da su svećenici ba... u sv. korizmi držali za nas kršćanski nauk, ali sad je odpaо i taj krasni običaj pa neznamo opet po čijem savjetu ili nalogu. Toga si naše prijroste glave nikako nemogu proutumačiti, ako ne tim, da se ide za tim, da izvanjski puk posve podivlja.

Čudno nam je također što se ništa ne čuje da li je ili nije razpisano mjesto župnika, pošto se bivši župnik više ovam vratiti nemoga. Zašto se tim zateže? Zašto nam se ne dade svećenika, koji će nas voditi po putevih istine i pravice božje i ljudske?

Kako Talijani provadaju izbore.

U petak počeli su občinski izbori u Vižinadi. Taj dan biralо je treće tijelo i pobidiše u tom tijelu Hrvati. Talijanska komisija videc taj uspjeh i znaju da je talijanskim gospodstvom u toj občini odzvono, ta poštena gospoda od komisije će se razdjelje nehtjati dalje provaditi izbore, tako te je izborni čin obustavljen.

Znatiželjni smo gdje je bio vladin povjerenik i ako je bio prisutan kakove je

korake poduzeo proti ovoj talijanskoj lo-povstani. Hote li i ovjede vlasta tako postupati, da prisili strpljivi hrvatski narod da se digne kukom i motikom?

Idemo da vidimo što će to biti. Ja si ga tlačiteljima zakona i prava...

Preostat nam neće drugo, do li ćuzeti ruke knut i krojiti sami pravnicu.

Toliko, da se razumimo!

Koparski kotar:

Odpis poreza. Iz Kopra nam pišu, da je c. kr. finansijsko ravnateljstvo u Trstu naložilo poreznom uredu u Kopru, da odpiše posjednikom porezne občine Lazaret nešto poreza polag štete, koju su pretrpili pršte godine zbog velike suše. Ti posjednici doznati će na poreznom uredu u Kopru koliko im je poreza odpisano, te se mogu eventualno pritužiti na ravnateljstvo finančnici u Trstu.

Franina i Juripa

Franina i Juripa

Dobro Jutro, kumpare Jurino, ca je novoga po svitu?

Jur. Dobro jutro, kumpare, pitaš me za novitidi, a tih je dosta, samo ki bi jimir vrimena, gubit se va čakule.

Fr. Ce per exemplo?

Jur. Na kada cēs, cu ti ju povit, a ti povidi pur drugima, to je, da ćemo do mala imit novoga plevana, od karvi lošinske, ki će almeno po našu pivat.

Fr. A ki će biti to, nuko da čujem?

Jur. A tamo govoris se da će ta srčica do post nekega direktora.

Fr. Is ti vrag! Kako ćeš, kada nebi znal, kako mora učiniti funkcioni, a ne verujem da ima još volju počva šeminarji.

Jur. A ben, zato lako, kako zno tamoz blizu je nik pop i skupa meštar, pak da će taj daval ripeticiju, direkturu, dokle nauči, da pasi časni.

Fr. Baš lipò, tako v jenom mestu će bit pop meštar i direktur, a isto tako v drugom direktor pop.

Jur. Proprio kolegi, ce ni?

LOVKE

a korist družbe sv. Cirila i Metoda.

dovijaju se

jedino u hrvatskoj tiskari

J. Krmpotić i drug. u Puli

uz cenu od 2 do 10 para.

Razne primorske vesti.

Gaženje prava i zakona u Istarskom saboru. Prošla je prva, posve kratka saborska sjednica u Kopru i već u njoj pokazao je sladki dr. Rizzi, miljenac c. kr. vlade, i saborska vredna kakvi su oni pravvednici. Dr. Rizzi pokrajinski poglavari, otvarajući sabor, i pozivajući ga da klijene trokratni "Evviva". Njegovu Veličanstvu govorio je same talijanski, a niti reći hrvatski ili slovenski, u jeziku znatne manjine članova sabora i velike većine pučanstva Istre, na čelo kojega je činila postaviti ga c. kr. vlasta. Tim samim činom prezreco je skoro tretjinu saborskih članova, i dve trećine pučanstva Istre, kojih novaca ne prezire, jer poteže iz skupne pokrajinske blagajne godinice 7200 kruna. Tim je pogazio i najprimitivnije pravo Hrvata i Slovenaca Istre, i zakon, koji ni ne treba da bude pisani. Isti je učinila i saborska vredna. Dr. Laginja postavio je, a drugovi su mu poduprli predlog, da se od dviju tijeku izabere jedan iz većine, makar takav, koji zna samo talijanski, i jedan od manjine koji znade hrvatski i talijanski, ili ako to ne, nek se izaberu oba tajnika iz većine, a jedan pomoćni tajnik iz manjine. Taj toli skroman, koli u drugom dijelu skoro ponizujući predlog zabaci je saborska vredna, zabaciili su gospoda Talijani, te su već od prvoga početka bjelodano pokazali kako su intrasigenti, kako i oni poput predsjednika gase prava i zakone, koji ne treba niti da budu pisani, prava, koja se prakticiraju u svih mogućih saborih i u čebe zakonodavnih tijeli. I tako čine oni Talijani, koji se toliko tuže nepravednosti, koje se tobož njima u Austriji namnašaju. Eto despotišta i licu-mjerstva kakvom je jedva naći para,

Istarski sabor u Kopru. II. sjednica. Za utorak 30. maja f. g. bila je sazvana druga sjednica sabora. Na talijanska večirna zahvaljenja, "talijanski biesom" (bolest se toze lat. "furor italicus") nije pristupila sjednici. Evo zašto. Doznaće naime li talijanski poštenjakovi, da će vladin zastupnik na toj sjednici odgovoriti na nekoje interpretacije hrvatskih zastupnika u hrvatskom jeziku. Dočut je javiše predsjednik, da oko se to dogodi da će vladinog zastupnika izbjegati iz dvorane. Tako javljaju talijanski listovi. Predsjednik sabora poveo je pregovore s većinom ali bez uspjeha.

U utorak u 10 sati dodjose u sabornicu predsjednik, vladin zastupnik, stenografi i hrvatski zastupnici. Predsjednik na to objavi, da pošto mu je sedamnaest zastupnika javilo da neće prisustvovati sjednici, i radi nedovoljnog broja zastupnika današnja sjednica ne može se obdrzavati, te obriće buduću savazu pismenim putem.

Evo dakle ti naši dragi talijani, dadoše se na strijeljanje — pokazavši opet svoju dvjetišćeljnu . . . bruštu. — Gospoda talijanski kaputasi zabranjuju vlasti da obči sa zastupnicima hrvatskog naroda u hrvatskom jeziku. — Naravno tim činom povredila bi vlasti majku Italiju i počinila delikt proti talijanskom federalizmu. Evo dokud vodi talijanska razmaženost. — Ovo je također pečat procesa o bombama!

Naziv "Monte Maggiore". — Čilajuc vrio liep beletistički slovenski list "Sloven", naidjemosmo na pjesmu, u kojoj dolazi "Monte Maggiore". Nas se to žalostno dojimo. Ako je pjesnik uzeo ovaj talijanski naziv radi sroka (time) u pjesmi, nije to smio, jer više vredi narodna stvar od par stihova. Ako nije pako on znao za naše ime "Učka", to opet kaca debelu sjenu na naše škole, koje nam odgojile ovakove ljude. "Učka" je naše starinsko i obće poznato narodno ime. Mi nismo u životu nikad čuli drogati nazivati ovu istarsku goru od našeg čovjeka. Učka-goru su Talijani prekrstili u "Monte Maggiore" za to, što je ona zbijala najviše istarsko brdo; ovaj dakle talijanski naziv zgoljno je umjetan. Hrvatski naziv "Učka" dolazi od imena "Učka", kako se je u prvačnje doba i zvala; samo ime pokazuje, da je nekad moralo biti u toj gori obrašteno gustom šumom mnogo vukova. Na Učki stanju, "Učari", zgoljni naši hrvatski žitelji, vrlo čestili u bistrli; obronke njene i podnože opet zaposjela su naša sela i svi nazivaju ovog našeg gorskog velikana "Učkom".

Kako se mi slavenska braća još i sada slabu poznamo, tako je i našim zemljama, a s druge strane, kako još i danas vlast medju nama tudjinski duh i u školama, tako je lakši pojimiti nepoznavanje slavenskih zemljopisnih narodnih imena. Vrlo žalostno se doimaju našeg rođoljubnog sreća tudjinski nazivi u slavenskim ustima, kano primjerice Abacija, Fiume, Trieste. Doba je, braćo, da bacimo od sebe nehaj i nemar, pa da poštinjemo i rabimo ponajprije svoje.

Napsi na Željezničkih postajah. Prijatelj nam piše: Čujte, što nam je pri-povjedao jedan naš putnik. Željeznicom iz Rieke — reče — putovao sam u Buzet. Prodjoh Sv. Petar, Divaću, a napokon prispjeh na postaju Rakitović. Sada po-mislih, dolazi postaja Buzet, gdje mi valja sići s vlakom. Da budem stalniji, popitah se u svojim suputnicima, koju postaju siedi. "Pingente" glasio je odgovor. Čudno mi se to činilo, al ipak se moradob-s odgo-vorom zadovoljiti, pa dodjoh i podjoh napred sa postaje "Pingente". Kraj mi nije bio poznat. Poslije nadjeli se u čudu, kad dozehan putem vožnje, da već osta-vism buzeljsku postaju. Sidjoh u Roču, odakle se kočijom odvezoh u Buzet. Eto, dokrajći on, nisam znac, da Buzet jos i

Pinguentom imenuju¹). — Ovoklo, naš putnik, Sada da se pitamo: tko je bio krov njegovoj spomenutoj neprlici, trošku i dangu? Jedino onaj nesretni jednojezični talijanski napis „Pinguente“ na željezničkoj zgradi postaje. Da je uža nj slojao i naš „Buzet“, naš bi ga putnik bio za stalno spazio i on ne bi bio došao u tu neprliku.

Da pridodamo ovomu mrvu, rekrimacije pitajuću se: jesu li ti nisu jednojezični, samo talijanski napis na željezničkoj zgradi i uvridea? Kako da to toli dugo trpimo? Svaki Istranin zove gradić Pinguente, Buzetom i našem puni jedino je ovaj naziv poznat; naziv tako „Pinguente“ poznadu samo gospoda talijanska. Kako je do toga došlo, da je na ovaj postaji izstalo hrvatsko ime, kojim se služe svi Hrvati otkad se znade za Buzet, to mi neznamo. Svakako to je nepravdno od državne željeznicice pa mi pravom sudimo, da ona hoće sa rečenim jednojezičnim napisima pomoći talijanskoj klijici prikazati Istru u talijanskom ruku. Toga je nezauzimmo od Austrije. Neka si on dobro predoci prošlost i sadašnjost, pak će se morat osvjeđaći o slavskim zaslužnima za nju i priznati, da prema nama mora biti pravednom biti. A nepravdini su zaista samozvani talijanski napis u našoj zemlji. Oni vredaju većinu istarskog našega pčanstva; vredaju naš ponos, sramote nas i bacaju na naše ime blato, jer ih neznamo odstraniti, jer su lažni i tendenciozni. Na prvom mjestu su pozvane občine da dozne korake učine i da odlučno zahtijevaju od uprave željeznicu, da postoji karakter zemlje time, da u talijanskim napisima dometnu narodne hrvatske. Svakomu sruje: Je li naša primjerice hrvatska občina to zahtijevala za svoju želj. postaju? Ako nije, nek sada učini svoju narodnu dužnost; da ne prestanu zadirkavati naše občine, novinstvo i zastupnici državnii i zemaljski dok nam se ne dade što nam ide. Etō mi Hrvati i Slovenci zahtijevamo dvojezične napisne, mi, kojih nas je tri petine u Istri. Manje ne možemo zahtijevati. Pomišlimo sumo, sto sve ne bi Talijani uzradili, da opaze ma gdje bilo samo hrvatski napis! Udarile bi njihove novine, bombardirala njihova zastupstva, grmili zastupnici, ljudstvo bi demonstriralo i blatoru bi se nabavljalo. Učimo se od njih. Kleča se njihovih dašto ostavimo, al nekoja njihova dobra svojstva da poprimimo, ne bi nam skidlo.

Što da piđemo u doba vrućine i zedje, koja se sada približava? Svakomuće biti dobro poznato, da žestoko piće zedu ne ugasuje, a voda, nije u svakom mjestu zdrava. S toga preporučamo svakomu, koji u ovoj vrućini želi zdrav ostati, limunadu, pripravljenu iz veoma razširenih Maršnerovih pjenečih limunadnih bonbona. — Dokazom, da su Maršnerovi pjeneči limunadni bonboni zdravljivo korišti, jest ta činjenica, da se u godini razpala preko 50 milijuna kuhinja.

Maršnerovi pjeneči limunadni bonboni preporučuju se sa vrlo dobrim upehonom za uporabu osobito u tvornicah, radionah, pisarnah, učionah te poljodjelcem, izletnicima, vojničtvu i drugim.

S obzirom na koristno djelovanje Maršnerovih pjenečih limunadnih bonbona u zdravstvenom i gospodarskom pogledu, umoljavaju se svi oni, koji su imali priku osvjeđaći se o njihovoj valjanosti, da preporuče iste i drugima.

Maršnerove pjeneči limunadne bonbone pripredaju pod nadzorom izumitelja g. Fr. Maršnera, „Prvo dioničko društvo tvornica za orientalske sladkiši i čokoladu“ u Kralj. Vinogradih — Prag.

K uredjenju rieke Mirne. Kako je poznato sazvan je istarski sabor među ostalim i za to, da razpravi zakonsku osnovu o uredjenju rieke Mirne

¹⁾ Nije tako samo u Buzetu, već na čitavoj pruzi Hrelje-Pula i Rovinj. — (Op. ur.).

Iz novina dozajemo, da postoje dva načita za to uređenje; po jednom stajalo bi uređenje oko tri milijuna kruna a po drugom nešto oko polovice od toga. Odbor, koji je bio prosloga čedna na licu mjestu, izjavio se je za drugi, jefinijski načrt. Tomu odboru je na čelu dvorečki savjetnik Eduard Márkus kao zastupnik ministarstva poljodjelstva. Članovi odbora i odaslanici vlade jesu: nadmornik g. Oberst, kot kapetan g. Pipitz, nadšavjetnik g. Porenta, upravitelj kot. poglavarstva u Poreču g. Schneider, žumski komesar g. Fava i nadšavjetnik pomorske vlade g. Wilfang. Odaslanici zem. odbora gg. Tomasi i savjetnik Poscher; odaslanici zem. kulturnog vjeća barun Pollessini (ta on je čast položio Op. slag) i tajnik dr. Steiner.

Pronevjerenje kod austrijskog Lloyd-a. Ustanovljeno je, da manjak u mirovinskoj zakladi austrijskog Lloyda iznosi ukupno 62.233 K 38 fil. Taj je iznos već podpuno pokriven.

Topovi na sv. Gori.

Citamo u slovenskih listovih, da su prosloga čedna topničari doveli četiri topa na sv. Goru povrh Solkana nedaleko Gorice.

Čudne li naše diplomacije! Ono trubi na sve četiri strane sveta o iskrenom prijateljstvu i o njezinoj ljubavi između Austro-Ugarske i Italije a kad tamo učvršćuju kopno i more — proti — komu?

Iz zemaljskoga školskoga vjeća.

Iz talijanskih listova dozajemo, da biju u zadnjoj sjednici c. kr. zem. školskoga vjeća za Istru stalno potvrđeni kao učitelji: Bartol Crast II. reda i L. Degrassi kao stalni učitelj na pučkoj školi u Poreču. Nadalje prihvaćeni su i odaslanici predložili gledje imenovanja učitelja na državnih gimnazijah u Puli i u Kopru.

Koristna ustanova.

C. sr. namjestničtvu u Trstu razpisuje redom nekoliko godina štendipende od K 300 na godinu za djevojke hrv. i slov. narodnosti, koje — odnosno koja, jer je samo jedan štendipend — bi bile polaziti tečaj za gospodarstvo u gospodarskoj školi u Ljubljani. Mora se izkazati da je svršila pučku školu i da je dobrogona poslanja i da je navršila 16. godinu. Na tom tečaju poučaje se, što će biti jednoj gospodarici od koristi za nju i za njezinu. Uspjeh za takav kratki rok — jedna godina — izvrstan je. Mi u Istri u tom pogledu dosta smo zaostali za drugima, pak bi se morali za stvar barem nešto više zauzimati. Odavio do sada bio je jako malen. Koliko je poznato, u vremenu odkut se to uvelo, bile su samo dvije iz Istre na tom tečaju. Da u buduću, ako bude na stvari išta, bude bolje, zato se ovo napisalo. Dobru kuhanju na pô uzražje zdravljice. Drugu pô pak zadovoljstvo od toga.

Služba tamničarskog stražara raspisana je na c. kr. zemaljskom sudu u Trstu. Molbe valja predložiti predsjedničtvu c. kr. zemaljskog судa u Trstu do 28. juna o. g.

Krkovo parobrodarsko društvo u Štu. Plavilbeni red vredi od 1. lipnja 1905. do nove objave.

Svaki dan izim nedjelje:

- odlazak iz Crikvenice 4 pr. p. 9 pr. p. 3:30 po p.
- iz Šila 4:35 pr. p. 10:35 pr. p. 4 — po p.
- iz Vrbnika 6 — po p.
- iz Šila 6:55 po p.

dolazak u Šilo 4:25 pr. p. 9:25 pr. p. 3:55 po p.

- u Vrbnik 4:50 po p.
- u Šilo 6:50 po p.
- u Crikvenicu 5 pr. p. 12 pr. p. 7:20 po p.

Skave nedjelje:

- Prije podne:
- odlazak iz Crikvenice 5, 7, 8:15, 11:30
- iz Šila 5:35, 7:35, 8:45, 12:05
- iz Vrbnika 9:45
- iz Šila 10:40
- dolazak u Šilo 5:25 7:25 8:40 11:55
- u Vrbnik 9:35
- u Šilo 10:35
- u Crikvenicu 5:55 8:11:05 12:30

Pošalje podne:

- odlazak iz Crikvenice 1:35 2:35 3:40 6:40
- iz Šila 2:05 3:05 4:10 7:15
- iz Vrbnika 5:15
- iz Šila 6:10

dolazak u Šilo 2 3 4:05 7:05

- u Vrbnik 5
- u Šilo 6:05
- u Crikvenicu 2:30 3:30 6:35 7:40

Svoji k svojim!

Skladište pokućstva
goriško-solkanake
stolarske zadruge

(prije Antuna Černigov)

TRST

Via di Piazza vecchia 1, polak crkve Sv. Petra
Tvornica sa strojevnim obratom.
Pokućstvo izradjuje se samo u peći iz
sušenim drvom.

Konkurenca izključena. — Za solidnost
se jamči.

Prodaje se takodjer uz mjes. odplatu.
Zastupstvo u Trstu, Splitu i Aleksandrijiji.
Ilustrovani cienici se šaju na zahvjet.

Br. 280. Žminj 12/V 1905.

OGLAS NATJEĆAJA.

U smislu zemaljskoga zdravstvenoga zakona od 18. marta 1874., otvara se ovim natjećaj na mjesto občinskog lečnika u Žminju. Za ovo lečničko mjesto ustanovljena je godišnja plaća od 2400 k., iz občinske blagajne, izplativa u mjesecnih predplatnih obrocih. Lječnik će biti dužan ljetiti bezplatno siromušne bolestnik i držati domaću lejkarnicu, te kao zdravstveni organ občine u smislu gorerečenog zakona morati će vediti občinsko zdravstveno uredovanje.

Za polobe bolestnih siromalih izvan Žminja i za druga osobita občinska poslanstva nadoknadljivati će mu občina putne troškove. Službena pogodba biti će sklopljena za tri godine i zatim će ostajati valjanom samo od godine do godine sve dole, dok se jedna ili druga stranka ne odreće tri mjeseca unapred.

Molbe obložene diplomom sveobčega lečničstva i svjedodžbama dokazujućim, poznavanje hrvatskoga i po mogućnosti talijanskoga jezika, stališ, austrijsko državljanstvo, i drugimi eventualnimi dokaznicima imaju bili poduzeće potpisanim do dana 31. augusta t. g.

Občinski glavar:
Pučić v. r.

Odlikovana

SVIJEĆARNA DA PARU

Gorica — ulica Sv. Antona

Preporuča preč. svećenstvu, crkvenom starošinstvu, p. n. slavnom občinstvu svijeće iz prijesnoga pčelnoga voska kg. po K 490. Za prijednost jamčim s K 2000. Svijeće za pogrebe, za božićna drva, voštene svetice i med najfinije vrsti uz veoma niske cijene.

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad. Markov trg.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka.

Gradnja Šekovca, Zagreb.

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad. Markov trg.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad. Markov trg.

Ove glasovile i nenadkrijive kapljice sv. Marka upotrebljavaju se za vanjsku i interurnu poruku. Osnobilo odstranjuju trganje i kalanje po kosti, nogu i ruku, te izliču svaku glavobolju. One nedostizivo sposobno djeleaju kod bolesti želadice, ulazljiva katar, umiruju izbacivanje, odklanjaju naduhavanje, boli i grčeve, posjećuju boju protiv, čiste krv i crijeva. Progone velike i male glijice, te sve bolesti od glijata dolazeći. Djeleju izvršno proti hrapanosti i promoklosti. Lječe sve bolesti jetrih i slezne te kulinu i trugaju u želudcu. Progone svaku groznicu i sve bolesti od groznicice. Najbolje je sredstvo proti materici i mardoni, na zato nasmiju manjali u nijednoj građanskoj niti slijepoj kući. Danava se samo: Gradnja Šekovca, Zagreb. Markov trg broj 29 pokraj crkve sv. Marka. — Novac neka se salje napred ili potzadom. — Blagoj od jednog tuceta (12 broća) se ne salje. — Cijena je sjedetra i to franka na svaku postu: 1 tucet (12 broć) 4 K, 2 tuceta (24 broć) 8 K, 3 tuceta (36 broć) 11 K, 4 tuceta (48 broć) 14:60 K, 5 tuceta (60 broć) 17 K. — Posjedujem tuceta i tisetu priznanica, da ih može ovde vidjeti, tako navadjam samo imena neke gg., koja su sa osobitim uspijehom potročivali Kapljice sv. Marka to podpunome ozdravije: Iv. Baraćić, učitelj; Janko Šekulj, crni naullugar; Sij. Borčić, župnik; Ilija Monić, opančar; Sofija Vukelić, Šilica; Jože Soljančić, seljak itd. itd.

Gradska lejkarna, Zagreb.
Markov trg broj 29, pokraj crkve sv. Marka.

Najbolje osvježujuće piće daju

Maršnerovi pjeneći limunovi bonboni

Najbolji samo za ovom zdravim markom.

ukus malina, citrona, jagoda, metice i trešnjah.

Prvo dioničko društvo tvornice orientalnih slatkiša i čokolade prije

A. MARŠNER,
Kralj. Vinogradi. — Prag.

Ferdinandova ulica.

Štampilje iz kaučuka

izradjuje

knjigotiskara J. Krmpotić i drug.

Via Sissano-Diana u PULI Via Sissano-Diana

Preporuča se svim p. n. župnim, občinskim i drugim oblastima i uredima te posuđilnicama, gospodarsko-trgovačkim i prosvjetnim društvima, p. n. gg. trgovcima i t. d.

CIENE UMJERENE.

Posto je ovo poduzeće jedino hrvatsko u Istri i Primorju, nadamo se i molimo za što brojnije cijenjene naruke.

Visokom kr. zem. vladom proglašena likovitom vodom rudnicom

APATOVACKA KISELICA

naravna alkaličko-muriatična-litijačka kiselica vrlo bogata egzotičnom kiselinom izvrstno i poput kristala čisto stolno piće.

Glasoviti hrvatski austoriteti prepisuju ova kiselicu s najboljim uspjehom kod svih bolesti provabnih organa i grklja, na protiv ulozina i reumi, kod zetudacnog, plitnog, grednog i svih drugih katara, proti hemeroidima (zalnoj zili), kod haliobrega, mješura, kamenca, šećerne bolesti, zrnatih i nateklih jutara, žaravice i mnogih drugih bolesti. Prekušana izvrstno i nenadikljivo sredstvo kod spolnih i mnogih drugih ženskih bolesti.

Analizirale su ju prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorski svjetnik i kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

Nagradjena na mnogim velikim strukovnim izložbama sa 15 zlatnih medalja.

"Upraviteljstvo vrele Apatovacke kiselice"

ZAGREB, Ilica broj 17.

Dobiva se u svim ljekarnama, trgovinama mirodija, restauracijama i gostionama.

Marko Zović, krojački majstor u Pazinu

preporuča

upravo prispjelo moderno sukno za proljeće i ljeto iz tvornice svjetskoga glasa. — Izradba po najnovijem kroju, a cene umjerene. — Preuzima radnje za velečastno svećenstvo. Gotova odjeća vazda na skladistu.

Imade na prodaju šivaće strojeve za krojače, postolare i slične obrtnike iz nagradjene tvornice. Sastavni dijelovi iz najbolje ocjeli. Jamstvo 8 godina. — Cene su od K 60.— do K 260.—

Istarska Posuđilnica u Puli

Prima zadrugare,

koji uplađuju zadružnih dijelova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član istoga $4\frac{1}{4}\%$ kamata čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 100 K bez predhodnog odkaza, iznose do 400 K uz odkaz od 8 dana, iznose do 1000 K uz odkaz od 14 dana a tako i veće iznose ako se nije kod uloženja suglasno ustanovio veći ili manji rok za odkaz.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garantiju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. p. i. 3—7 sati po podne; u nedjelju i blagdane osim lipnja i avgusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u Clivo S. Stjepan br. 9, prizmno desno, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

Tiskara i knjigovežnica

J. Krmpotić i dr. u Puli.

preporuča:

1. Tiskanice za občine.

1. Skrižaljka o izaku epidemije.
2. Svjeđočba za oprost od prisutne službe.
3. "Omnibus" tiskanice (skrižaljka bez teksta u glavi za svaku porabu).
4. Izak i svjedočba za djake.
5. Ista talijanskim jezikom.
6. Molba za oprost od prisutne službe.
7. Ista sa svjedočbami.
8. Inventar aktivni glava ili uložci.
9. Inventar pasivni glava (uložci).
10. Inventar mobilnih glava ili uložci.
11. Izak odgojbenih troškova.
12. Stanje ukamadenih glavnica.
13. Izak o promjeni prebivanja neaktivnoga vojnicića (glava ili uložci).
14. Izak i svjedočba za djake i molitelje.
15. Popis izbornika (glava ili uložci).
16. Glasovni izak u 16. a) Kontrolni izak za občinske izbore.
17. Dnevnik dohotaka i troškova.
18. Glavna knjiga.
19. Pomoći dnevnik.
20. Zapisnik podnesaka (glava ili uložci).
21. Proračun, glava.
22. Proračun, uložci.
23. Zaključni račun, uložci.
24. Zaključni račun, uložci.
25. Zapisnik o razgledu mrtvaca.
26. Ogledni listić o umrlih.
27. Obiteljsko-obavjetna skrižaljka.
28. Skrižaljka o ceni govedje krme.
29. Zapisnik kaznenih prestupaka.
30. Prilog zaključ. računa (glava ili uložci).
31. Izak nadmjen.
32. Zapisnik soli.
33. Prijavni i pregledni list za oprost poreza kod početnja rakije za svoju robu.
34. Občinska svjedočba za bolnice.
35. Knjiziće sa kupom za dozvnu soli.

2. Crkvene tiskanice.

1. Fides Nativitas et Baptismi.
2. Fides Mortis.
3. Fides Matrimonii.
4. Testimonium status liberi.
5. Testimonium denunt. matrimonialium.
6. Nota pro instituendis denuntiatis.
7. Inventar (glava ili uložci).
8. Račun (2 arka).
9. Izvadak računa.
10. Izak glavnica (glava ili uložci).
11. Izak stalnih i promjenlj. zakupnina.
12. Izak uplaćenih i zaostalih parbenih troškova.
13. Dnevnik dohotaka i troškova (glava ili uložci).
14. Izak povještanja ili umjanjanja imetka.
15. Status animarum.
16. Liber baptizatorum.
17. Liber defunctorum.
18. Liber matrimoniorum.
19. Liber confirmationum.
20. Namira vrhu kamata obligacija.
21. Zapisnik podnesaka.
22. Obiteljsko-obavjetna skrižaljka.

3. Tiskanice za škole.

1. Ljepopisnice.
2. Žadaniće.
3. Risanke.
4. Satnici.
5. Molba za oprost od školarine.
6. Pregled mjesecnih školskih zaostalata.
7. Razrednica.
8. Tjednik.
9. Glavni imenik.
10. Matica.
11. Imovnik ili inventar.
12. Popis školske knjižnice.
13. Izak izostataka.
14. Zapisnik podnesaka.
15. Školske vesti.
16. Svjedočba.
17. Odputnica.
18. Odlaznica.
19. Imenik po alfabetu; dalje slijedeće po zakonu.
20. A k s 1. 21. B k s 2. 22. C k s 3.
23. D k s 4. 24. E k s 4. 25. F k s 4.
26. G k s 5. 27. H k s 7. 28. I. k s 9.
29. M. k s 12. 30. L. k s 12.

4. Tiskanice za društva za štednju i zajmove te štedionice.

1. Doznačnice.
2. Zadružne knjiziće.
3. Štedioničke (uložne) knjiziće.
4. Zadružnice.
5. Molbe za zajam.
6. Dnevnik blagajne.
7. Knjiga dužnika.
8. Knjiga članova.
9. Knjiga zadružnih dijelova.
10. Knjiga uložaka za Rajfeisenovice.
11. Knjiga uložaka za obične štedionice.
12. Doznačka za primatik.
13. Doznačka za izdatnik.

5. Tiskanice za gospod. društva.

1. Dnevnik blagajne.
2. Knjiga vjerovnika i dužnika.
3. Knjiga za skonto robe.
4. Knjiga priučna.
5. Zadružne knjiziće.

6. Tiskanice za pravne poslove.

1. Tužbe.
2. Napis (rubrum) k tužbi.
3. Punomoć.
4. Predlog zapljene.
5. Napis k predlogu zapljene.
6. Kupoprodajne pogodbe.
7. Zadružnice za obču porabu.

7. Razne knjige.

1. Kokolj: "Grammatik der kroatischen oder serbischen Sprache."
2. Pjesma: "Putovanje ratnog broda Marije Terezije" u Antilu, Kubu itd.
3. Pjesma: "Rat u Kini i putovanje ratnih brodova 'Elisabeth' i 'Aspern' u Kini."
4. Knjiziće: O pristojnom ponasanju, sastavio V. Rubesa.

POBOŽNI MORNAR. Molitvenik za momčad c. i kr. ratne mornarice i ostale pomorce. Sastavio Karlo Kokolj, kapelan c. i kr. ratne mornarice. Odobrena od njegove presvidnosti biskupa Mahnića i vojnog biskupa Bielopotskya. — Ciena terdo vezanom 50 h. s poštom.

Osim gornjih tiskanica imade podpunu zalihu tiskanica u njemačkom jeziku za c. i kr. brodove, kojih izak se šalje franko poštarine.

Preporuča dalje zalihu papira koli konceptnoga toli kancelarijskoga u svih formatih, težinah i crtanjih (rastiranjima) na debelo (najmanje od svake vrsti 250 araka).

Omoti u svih mogućih formatih za privatne, trgovачke ili službene svrhe.

Prima i izvršuje svakovrste narube, pčetnice svih veličina, pozive, adresne karte, rasporede i u obće svakovrste radnju zasjecajuću u tiskarsku